

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 102/11
V Luxembourg, 4. oktobra 2011

Sodba v združenih zadevah C-403/08 in C-429/08
Football Association Premier League in drugi proti QC Leisure in drugim
Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd

Sistem licenc za retransmisijo nogometnih tekem, ki daje izdajateljem televizijskih programov geografsko opredeljeno izključno pravico za vsako državo članico in ki prepoveduje gledalcem gledanje teh programov z dekodirno kartico v drugih državah članicah, je v nasprotju s pravom Unije

Prikazovanje prenosov nogometnih tekem, ki vsebujejo varovana dela, v gostišču zahteva dovoljenje avtorja teh del

Združenje Football Association Premier League (v nadaljevanju: FAPL) upravlja Premier League, vodilno tekmovanje poklicnega nogometa v Angliji, in trži pravice televizijskega prenosa tekem tega tekmovanja. Izdajateljem televizijskih programov po odprtem postopku javnega razpisa podeli izključno pravico za neposredni prenos tekem Premier League na ozemeljski podlagi. In ker ozemeljska podlaga po navadi ustreza eni sami državi članici, lahko gledalci gledajo le tekme, ki jih prenašajo izdajatelji televizijskih programov s sedežem v državi članici, v kateri prebivajo.

Da bi se ta geografsko opredeljena izključna pravica varovala in da bi se javnosti preprečil sprejem oddaj zunaj zadevne države članice, se vsak izdajatelj televizijskega programa v licenčni pogodbi z združenjem FAPL zaveže, da bo kodiral svoj satelitski signal in ga tako kodiranega prenašal prek satelita zgolj naročnikom na ozemlju, ki mu je bilo dodeljeno. Zato licenčna pogodba izdajateljem televizijskih programov prepoveduje, da priskrbijo dekodirne kartice osebam, ki želijo gledati njihove programe zunaj države članice, za katero je bila podeljena licenca.

Spora, ki sta razlog za ti zadevi, se nanašata na poskuse, da se ta izključna pravica obide. Nekatera gostišča v Združenem kraljestvu so dejansko začela uporabljati tuje dekodirne kartice, ki jih je grški izdajatelj televizijskega programa izdal naročnikom, ki prebivajo v Grčiji, za dostop do tekem Premier League. Pri dobavitelju kupijo kartice in sprejemnik po cenah, ki so ugodnejše od cen Sky, imetnika pravice retransmisije v Združenem kraljestvu.

Ker združenje FAPL meni, da te dejavnosti posegajo v izključne pravice televizijskega prenosa in v vrednost teh pravic, poskuša to sodno preprečiti. Prva zadeva (C-403/08) se nanaša na civilno tožbo združenja FAPL zoper gostišča, ki so prikazovala tekme Premier League z uporabo grških dekodirnih kartic in zoper dobavitelje teh dekodirnih kartic tem gostiščem. Druga zadeva (C-429/08) izhaja iz kazenskega postopka zoper Karen Murphy, lastnico pivnice, ki je prikazovala tekme Premier League z uporabo grške dekodirne kartice. High Court (Združeno kraljestvo) je v teh zadevah Sodišču postavilo več vprašanj o razlagi prava Unije.

Sodišče v svoji današnji sodbi ugotavlja, da **je nacionalna zakonodaja, ki prepoveduje uvoz, prodajo ali uporabo tujih dekodirnih kartic, v nasprotju s svobodo opravljanja storitev in je ni mogoče upravičiti** niti glede na cilj varstva pravic intelektualne lastnine niti s ciljem spodbujanja navzočnosti javnosti na nogometnih stadionih.

Glede možnosti, da se ta omejitev upraviči glede na cilj varstva pravic intelektualne lastnine, Sodišče poudarja, da se združenje FAPL ne more sklicevati na avtorsko pravico na tekmah Premier League, ker teh športnih dogodkov ni mogoče šteti za avtorjeve lastne intelektualne stvaritve in zato ne za „dela“ v smislu avtorske pravice v Uniji.

Dalje, tudi če bi nacionalno pravo zagotavljalo podobno varstvo športnim dogodkom – kar bi bilo načeloma v skladu s pravom Unije – bi prepoved uporabe tujih dekodirnih kartic presegla to, kar je potrebno za zagotovitev primerne nagrade imetnikom zadevnih pravic.

V zvezi s tem Sodišče po eni strani poudarja, da je za izračun te ustrezne nagrade mogoče upoštevati dejansko in potencialno občinstvo v državi članici oddajanja in v kateri koli drugi državi članici, v kateri se sprejemajo programi, in da tako ni treba omejiti svobode opravljanja storitev v Uniji. Po drugi strani doplačilo, ki ga televizijske postaje plačajo, da bi si pridržale absolutno geografsko opredeljeno izključno pravico, presega to, kar je potrebno za zagotovitev primerne nagrade imetnikom, ker lahko taka praksa povzroči umetne razlike v cenah med razdeljenimi nacionalnimi trgi. Taka razdelitev in umetna razlika v cenah torej nista združljivi z osnovnim ciljem Pogodbe, ki je vzpostavitev notranjega trga.

Iz podobnih razlogov je tudi sistem izključnih licenc v nasprotju s konkurenčnim pravom Unije, če licenčne pogodbe prepovedujejo dobavo tujih dekodirnih kartic gledalcem, ki želijo gledati programe zunaj države članice, za katero se podeli licenca.

Konkurenčno pravo Unije brez dvoma načeloma ne nasprotuje temu, da lahko imetnik pravice podeli izključno pravico satelitskega radiodifuznega oddajanja varovane vsebine iz ene ali več držav članic oddajanja v določenem obdobju le enemu imetniku licence. Vendar licenčne pogodbe ne smejo izdajateljem televizijskih programov prepovedovati čezmejnega opravljanja vseh storitev v zvezi z zadevnimi športnimi dogodki, ker bi taka pogodba dopuščala, da se vsakemu izdajatelju televizijskega programa podeli absolutna geografsko opredeljena izključna pravica na območju, ki je pokrito z njegovo licenco, s čimer bi onemogočila vso konkurenco med različnimi izdajatelji televizijskih programov na področju navedenih storitev in tako razdelila nacionalne trge po nacionalnih mejah.

Nazadnje, glede postavljenih vprašanj o razlagi Direktive o avtorski pravici¹ Sodišče podredno poudarja, da se lahko le uvodna sekvenca, himna Premier League, vnaprej posneti filmi, ki prikazujejo najpomembnejše trenutke nedavnih tekem Premier League, in nekatere grafike štejejo za „dela“ in so tako varovana z avtorsko pravico. Same tekme pa, nasprotno, niso dela, ki uživajo tako varstvo.

Glede na navedeno je Sodišče odločilo, da **prenos programov, ki vsebujejo varovana dela, kot sta uvodna sekvenca ali himna Premier League, v gostišču pomeni „priobčitev javnosti“** v smislu Direktive o avtorski pravici, **za katero je potrebno dovoljenje avtorja del**. Če gostišče namreč oddaja ta dela strankam, ki so na kraju samem, se dela prenašajo dodatni javnosti, ki je avtorji ob dovolitvi radiodifuznega oddajanja njihovih del niso upoštevali.

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe sodiščem držav članic omogoča, da v okviru sporov, ki jih obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sklepa je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

¹ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).